

ชื่อเรื่อง	ความต้องการของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า ในจังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นายสังคม แสนนาคี
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์พยาบาล
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์กะทัศน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า 2) ความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิตและการตลาดของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า และ 4) ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะด้านการผลิตและการตลาดของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า โดยใช้แบบสัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลใน อำเภอสันทราย และสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling) จำนวน 168 ครัวเรือน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ผลการวิจัยดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 75) อายุเฉลี่ย 53 ปี มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 98.8) จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.92 คน จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาภาคบังคับ (ร้อยละ 53.6) มีรายได้จากการเลี้ยงไก่ไข่เฉลี่ยต่อรุ่น 708,869.05 บาท ภูมิจากสถาบันการเงิน (ร้อยละ 96.4) ใช้แรงงานเฉลี่ย 2 คนต่อฟาร์ม จำนวนไก่ไข่ที่เลี้ยงเฉลี่ย 12,279 ตัว โรงเรือนที่เลี้ยงไก่ไข่เป็นขนาดกลาง (5,001-30,000 ตัว) (ร้อยละ 95.8) สภาพการถือครองที่ดินเฉลี่ย 3.57 ไร่ มีประสบการณ์ในการเลี้ยงไก่ไข่เฉลี่ย 11 ปี แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเฉลี่ย 5 แหล่ง ได้แก่ โทรทัศน์ นิตยสารทางการเกษตร สหกรณ์ผู้เลี้ยงไก่ไข่ เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ และทางอินเทอร์เน็ต การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไก่ไข่เฉลี่ย 6 ครั้งต่อรุ่น และมีรูปแบบการเลี้ยงไก่ไข่เป็นแบบอิสระกับสังกัด (ร้อยละ 97.6)

ด้านความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) และเมื่อจำแนกความต้องการความช่วยเหลือด้านต่างๆพบว่า เกษตรกรมีความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิตอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.39) โดยเกษตรกรมีความต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับเงินทุน ปัจจัยการผลิต และการจัดการและสุขภาพสัตว์อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.64, 4.65 และ 4.54 ตามลำดับ) และเกี่ยวกับ

แรงงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) ส่วนด้านการตลาดทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69) โดยเกษตรกรมีความต้องการความช่วยเหลือด้านราคาไข่ไก่ การตลาดไข่ไก่ และช่องทางการจัดจำหน่ายอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75, 4.64 และ 4.70 ตามลำดับ)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ กับความต้องการความช่วยเหลือของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ($\text{sig} < .05$) ความต้องการความช่วยเหลือด้านการผลิต ได้แก่ แหล่งเงินทุน แรงงาน แหล่งข่าวสารที่ได้รับ และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ฯ ส่วนความต้องการความช่วยเหลือด้านการตลาด ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว แหล่งเงินทุน แรงงาน แหล่งข่าวสารที่ได้รับรู้ และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องฯ

ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรต่อการเลี้ยงไก่ไข่เชิงการค้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) และเมื่อจำแนกตามปัญหาและอุปสรรค ต่างๆพบว่า มีปัญหาและอุปสรรค ด้านการผลิตทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) โดยจำแนกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

1. เกี่ยวกับเงินทุนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.34) โดยมีข้อเสนอแนะคือ ต้องการให้รัฐบาลจัดหาแหล่งเงินทุนให้กู้ยืมในระยะยาวพร้อมกับอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม
2. เกี่ยวกับปัจจัยการผลิตทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) โดยมีข้อเสนอแนะคือ ต้องการให้หน่วยงานของรัฐบาลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทำการวิจัยทดลองสายพันธุ์ไก่ไข่ เพื่อลดการนำเข้าปุ๋ย-ยาไก่ไข่จากต่างประเทศ และด้านวัตถุดิบอาหารทดแทนที่ไม่เพียงพอต่อการผลิต
3. เกี่ยวกับแรงงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) โดยมีข้อเสนอแนะคือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงมาให้ความรู้และฝึกอบรมแรงงานที่เลี้ยงไก่ไข่ให้เกิดทักษะและเหมาะสมกับค่าแรงงานที่จ้างเพิ่มขึ้น
4. เกี่ยวกับการจัดการและสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) โดยมีข้อเสนอแนะคือ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงมาให้คำแนะนำด้านวิชาการตั้งแต่ก่อนเริ่มอาชีพเลี้ยงไก่ไข่และในระหว่างการเลี้ยงเพื่อเป็นการป้องกันและดูแลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ปัญหาและอุปสรรคด้านการตลาดทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81) โดยเกษตรกรมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. ราคาไข่ไก่ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) โดยมีข้อเสนอแนะคือ รัฐบาลควรเข้ามาแทรกแซงราคาไข่ไก่เมื่อเกิดภาวะราคาต่ำกว่าทุนและหามาตรการช่วยเหลือด้านวัตถุดิบใช้เป็นอาหารไก่ไข่

2. ตลาดไข่ไก่อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43) โดยมีข้อเสนอแนะคือ
ต้องการให้รัฐบาลเป็นตัวกลางประสานหาตลาดต่างประเทศเพิ่ม เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของผลผลิต
ไข่ไก่ในอนาคต

Title	Need for Commercial Laying Hen Husbandry of Farmers in Chiang Mai Province
Author	Mr. Sangkom Sanbuddee
Degree of	Master of Science in Rural Resource Development
Advisory Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Phahon Sakkathat

ABSTRACT

This study aimed to investigate: 1) socio-economic attributes of commercially laying Hen husbandry farmers; 2) needs for assistance on commercial laying hen husbandry of the farmers; 3) factors related to needs for the assistance on commercial laying hen production and marketing. A set of interview schedules was used for data collection in Sansai and Sankamphaeng district, Chiang Mai province. A sample group of 168 farms was obtained by simple random sampling. Obtained data were analyzed by using the Statistical Package.

Results of the study revealed that most of the informants (75%) were males, 53 years old on average, married (98.8%), and elementary school graduates (53.6%) The informants had 3.92 family members on average. The informants earned an income from laying hen husbandry for 708,869.05 baht per crop on average. Most of them (96.4%) got a loan from financial institutes and they hired 2 workers per farm on average. They reared 12,279 lying hen on average and their hen house was middle in size with a capacity of 5,001-30,000 laying hen (95.8%). The informants owned their land for 3.57 rai and they had 11 years of laying hen husbandry experience on average. Besides, they reared laying hen in a free affiliation style (97.6%).

Findings showed that there was a highest level of needs for assistance of the informants in terms of commercial laying hen husbandry ($\bar{x}=4.54$). There was a highest level of assistance based on the following: production ($\bar{x}=4.39$), capital production factors labor ($\bar{x}=3.74$), and management and sanitary ($\bar{x}=4.64$, 4.65, and 4.54, respectively).

Besides, it was found that the informants needed for assistance on labors at a high level ($\bar{x}=3.74$). However, the following were found at a highest level: egg price, egg market, and distribution channel ($\bar{x}=4.75$, 4.64, and 4.70, respectively).

Based on a multiple regression analysis for finding relationships of various factors and needs for assistance of the informants, it was found that the following factors had statistical relationships ($\text{sig} < .05$) with needs for assistance on production: capital source, labor, information source, and concerned personnel contact. Meanwhile, the following factors had relationships with needs for assistance on marketing: a number of family members, capital source, information source, and concerned personnel contact.

For problems encountered, as a whole, it was found at a high level ($\bar{x} = 3.85$). Likewise, there was a high level of problems in terms of production ($\bar{x} = 3.86$). This was based on the following:

1. Capital ($\bar{x} = 4.34$, a highest level) The government should find a capital source providing a long-term loan with a fair interest rate;

2. Production factors ($\bar{x} = 3.95$, a high level) In this case, the informants had a highest level of production in laying hen varieties and laying hen feed ($\bar{x} = 4.32$, and 4.24 , respectively). The following were found at a high level: farming area, domestication equipment, and medicine ($\bar{x} = 3.90$, 3.96 , and 3.95 , respectively) whereas laying hen house was found at a moderate level ($\bar{x} = 3.14$). For suggestions, concerned government agencies should conduct a research on laying hen varieties in order to reduce import of parental lines and renewable feeds from abroad;

3. Labors ($\bar{x} = 3.74$, a high level) Concerned agencies should spread knowledge and hold a training on the domestication of laying hens to the informants so that they will have increased skills and wages; and

4. Management and sanitary ($\bar{x} = 3.19$, a moderate level) Concerned agencies should give academic suggestions about the domestication of laying hens, from the beginning of laying hen domestication for a highest efficiency in care-taking and prevention.

For problems encountered in marketing, it was found at a high level ($\bar{x} = 3.810$). The problems included:

1. Egg price ($\bar{x} = 4.18$, a high level) The government should have a measure on chicken egg pricing when the egg price is lower than the production costs and find a measure to assist the informants on raw materials used for laying hen feed production

2. Egg market ($\bar{x} = 3.43$, a moderate level) The government should also be a coordinator on foreign markets in order to cope with increased chicken egg yields in the future.

